

NIALL EDWORTHY · PETRA CRAMSIE

KARAMSARIN EL KİTABI

Kasvetli Bir Yaşam İçin Gerekçeler

*The Pessimist's Handbook
A Companion to Despair*

İLLÜSTRASYONLAR *Emily Faccini*

ÇEVİREN *Osman Yener*

iletişim

The Pessimist's Handbook. A Companion to Despair

© 2008 Niall Edworthy - Petra Cramsie

Bu kitabın yayın hakları AnatoliaLit Agency aracılığıyla bir Random House Group Ltd. kuruluşu olan Transworld Publishers'dan alınmıştır.

İllüstrasyonlar © 2008 Emily Faccini

İletişim Yayınları 1826 • Bugünün Kitapları 145

ISBN-13: 978-975-05-1127-1

© 2012 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2012, İstanbul

EDITÖR Ekrem Buğra Büte

KAPAK UYGULAMA Suat Aysu

KAPAKTAKI İLLÜSTRASYON Ray Fenwick

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Ahsen Kalender

BASKI ve CILT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

Cassandra ve Jeremiah'ya

Kitabın orijinalinde yer alan bazı çocuk şarkıları, meseller, şiiirler Türkçede doğru folklorik çağrışımları yapmayacağı için bunların yerine yerli özdemiş ve şiiirler konmuştur. Aksi belirtilmediğı sürece kitaptaki tüm alıntıların çevirileri Osman Yener'e aittir. Kitapta yer alan Nâzım Hikmet Ran şiiiri için Memed Nâzım ve Gündüz Vassaf'a; T. S. Eliot çevirisi için İsmail Haydar Aksoy'a; Attilâ İlhan şiiiri ve Özdemir Nutku'nun Shakespeare çevirisi için Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'na; Cahit Sıtkı Tarancı şiiiri için Can Yayınları'na; Rudyard Kipling çevirisi için Emre Kongar'a; Ted Hughes çevirisi için Şavkar Altunel ve Roni Margulies'e; Ümit Yaşar Oğuzcan şiiiri için Everest Yayınları'na; Orhan Veli, Gülten Akın ve Özdemir Asaf şiiirleri için Yapı Kredi Yayınları'na; Eşref Karadağ şiiiri için Hayal Yayınları'na; Bülent Bozkurt'un Shakespeare çevirisi için Remzi Kitabevi'ne; Ahmet Muhip Dıranas şiiiri için Elips Kitap'a; şiiiri için Cezmi Ersöz'e ilgili eserlerin kullanılmasına izin verdikleri için teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	7	Eğitim.....	52
Başlayanlar İçin.....	9	Eleştiri.....	54
ABD.....	14	Erkekler.....	55
Afrika.....	16	Evlilik.....	58
Alkol.....	18	Fransa ve Fransızlar.....	61
Anneler-Babalar.....	21	Gazeteler ve Medya.....	62
Aşk.....	24	Gelecek.....	64
Aylar.....	27	Gençlik ve Çocukluk.....	68
Balıkçılık.....	29	Güzellik.....	70
Bilim.....	31	Hakikat.....	72
Britanya İmparatorluğu.....	35	Hava Durumu.....	74
Can Sıkıntısı.....	37	Hayat.....	76
Çalışma Hayatı.....	38	Hayvanlar.....	79
Çevre.....	40	Hukuk ve Avukatlar.....	83
Değişim.....	44	İnsanoğlu.....	86
Deha.....	46	Kadınlar.....	92
Din.....	48	Kellik.....	96
Dostluk.....	50	Kır Hayatı.....	97
Düzen.....	51	Kitaplar ve Okuma.....	99

Macera.....	101
Mimari.....	103
Moda.....	104
Monarşi.....	106
Müzik.....	108
Okul Karnesi.....	110
Orta Yaş.....	112
Ölüm.....	113
Öte Dünya.....	117
Özlu Sözlere.....	121
Rüyalar.....	125
Saat.....	126
Sağlık.....	127
Sanat.....	129
Savaş.....	130
Seks.....	132
Seyahat.....	137

Siyaset.....	140
Spor.....	143
Şöhret.....	145
Tütün.....	147
Uygarlık.....	148
Uyku.....	150
Uyuşturucu ve Uyarıcılar.....	152
Ünlü Son Sözlere.....	154
Yaşlılık.....	156
Yemek İçmek.....	159
Yurtseverlik.....	163
Zenginlik.....	164
Veda.....	167

ÖNSÖZ

‘En iyisi hiç doğmamaktır.’

SOFOKLES

Çok tipik, öyle değil mi? Bu kitabı oluşturma fikri ortaya çıktığında, fırtınalı denizlerdeki huzursuz rüyaların ve gemi enkazlarının sulara bıraktığı alıntılara ve göndermelere zahmetsizce el koyacağımızı, hayatın bizden daha iyimser dostlarımızın öne sürdüğü gibi harikulade bir deneyim olmadığını savunan birkaç umarsız özdeyişi ve karanlık olguyu su yüzüne çıkarmaktan başka bir derdimiz olmayacağını düşünmüştük.

Pek rahat bir yolculuk olmayacağını bilmemiz gerekirdi.

Serenlerimizde tekinsiz bir rüzgârla yelken açtığımızda, mürettebat homurdanmaya başlamıştı bile. Kıpırtısız sulardan dehşetli bir kaygı fırtınasının göbeğine doğru amaçsızca ilerlerken herkes başının çaresine bakmakla yükümlü olduğunun ayırına vardı. Her şeyden önce, editoryal vicdanın haykırıları her alıntının özgün kaynağını bulmamızı, kimi zaman da parasal karşılığını ödememizi emrediyordu! Hem de biz doğmadan 30 yıl önce ölen insanlara! Ve sonra, ufukta kara görüldüğünde, kargomuzun yarısını denize atmak zorunda olduğumuzu fark ettik: ‘Bu sözcük yükü gemiyi batıracak!’ diye sızlanıyordu editörümüz.

Ve işte karşınızda –gemideki isyanı son anda bastırarak kotardığımız– *Karamsarın El Kitabı*. Okuyacağınız satırlar, içinde yetersiz bir tatmin hissine yol açsa da, umduğunuzu bulamamanın vereceği iç sıkıntısıyla, seçtiğimiz başlıkların keyfiliği karşısında hissedeceğiniz yürek daralmasıyla en az bizim kadar kötü vakit geçireceğinizi umuyoruz.

‘Hepimiz lağım borusundayız, ölene dek debelenip
sonunda borunun dibini boylayacađız.’

H. G. WELLS

BAŞLAYANLAR İÇİN

Hayatın bazı safhaları için ağlamak neye yarar? Tümü için ağlamalı.

SENECA, M.Ö. 4 – M.S. 59

Doğum, isim: İlk ve en büyük felaket.

AMBROSE BIERCE, *Şeytanın Sözlüğü*, 1911

Bu hayatta her şey
Sızlanmayla başlar ve biter;
Başkalarının acılarından doğar
Kendi acımıza gömülürüz.

FRANCIS THOMPSON, İngiliz şair,
1859-1907, 'Yükseklik Korkusu'

Umut, Varoluş'un yüzündeki boyadan başka bir şey değildir; hakikat fırcasının en küçük bir darbesiyle silinir, onca peşinde koştüğümüz çökük yanaklı acuzeye baş başa kalırız.

LORD BYRON, Thomas Moore'a mektup,
1815

Hayatın kısalığı, duyularımızın körlüğü, kayıtsızlığımız ve uyuşukluğumuz, boş şeylerle ilgilenmemiz, gerçekten bildiğimiz şeylerin pek az olmasına yol açar; o pek az şey de hafızanın düşmanı, hain üvey annesi unutkanlık tarafından zihinden sökülüp atılır.

SALISBURYLI JOHN, İngiliz yazar, 1115-76

'Günaydın, Domuzcuk,' dedi Eeyore. 'Günün aydınsa tabii. Pek sanmam ya. Hiç de önemi yok aslında.'

A. A. MILNE, *Winnie-the-Pooh*, 1926

Ne var ki, Leibniz'in bu dünyanın olası dünyaların en iyisi olduğu yolundaki incelikli kanıtlarına karşın, tüm içtenliğimizle ve dürüstlüğümüzle bu dünyanın olası dünyaların en kötüsü olduğunu kanıtlayabiliriz. Şöyle ki, olası sözcüğünden kasıt, hayalimizde kurduğumuz olasılıklar değil, gerçekten var olabilecek ve sürdürülebilecek olandır. İmdi, bu dünya

büyük zorluklara rağmen varlığını sürdürebilecek şekilde düzenlenmiştir; biraz daha kötü olsaydı, varlığını sürdürmesi imkânsız olurdu. Sonuç olarak, daha kötü olması durumunda varlığını sürdürmesi düşünülemeyeceğinden, bu dünya bütün olası dünyaların en kötüsüdür.

ARTHUR SCHOPENHAUER, İstenç ve Tasarım olarak Dünya, 1818

Karamsarlar bilinen en kötü şeyle yüzleştikleri hissinden büyük zevk alırlar. Bilginin hüznünü cehaletin mutluluğuna yeğlerler ve asla geri adım atmazlar. Karamsarlar kural olarak uzun yaşarlar. Evren hakkında karamsar bir bakış açısı, sindirim sistemini bir dilim taze ekmekten daha fazla bozamaz.

ROBERT LYND, İrlandalı yazar, 1879-1949, *The Money-box*

Evrenin yapıtaşı aptallıktır.

FRANK ZAPPA, ABD'li müzisyen, 1940-93

Dünya rezalet bir şekilde yönetiliyor ve insan kime şikâyet edeceğini bilmiyor.

RONALD FIRBANK, İngiliz romancı, *Vainglory*, 1915

Bu dünya düşünenler için bir komedi, hissedener için bir trajedidir.

HORACE WALPOLE, İngiliz siyasetçi, bir mektubundan alıntı, 1776

İnsanın bu dünyaya uyum sağlaması için ruhunun en hassas bölümünün çıkartılması gerekir.

JOHN KEATS, J. H. Reynolds'a mektubu, 22 Kasım 1817

Er ya da geç dünya bize çok gelir, Kazanıp harcadıkça, gücümüzü heba ederiz.

WILLIAM WORDSWORTH, 1770-1850

Dünyayı bir han değil, bir hastane olarak, yaşanacak değil, ölecek bir yer olarak görüyorum.

SIR THOMAS BROWNE, 1605-82

Bu çağda ve bu dünyada mutlu olan kişi

Ya aptaldır ya da yoz. En iyisi Maddi ve ruhani açıdan barbarlara layık

Bu diyarı terk etmek.

ROY FULLER, İngiliz şair, 1912-91, 'Çeviri'

HAYAT

Ana rahminden düşersin, ateş hattında sürünürsün, sonunda mezara gömülürsün.

QUENTIN CRISP, 1908-99, İngiliz yazar ve öykü anlatıcısı, 1908-99

İnsanın hayatında başlıca üç olay vardır: doğum, hayat ve ölüm. Doğarken bilinçsizdir, acılar içinde ölür, yaşarken de unutmakla maluldür.

JEAN DE LA BRUYÈRE, Fransız denemeci, 1645-1696

Alacakaranlıkta, varoluşun acı-eşki kokusu tüm mahlukattan lağım kokusu gibi yükselirken, eskiden sadece dert ve ıstırap veren hayatın boşluğu duygusu, artık dehşet uyandırmaya başlar.

CYRIL CONNOLLY, Britanyalı yazar, 1903-74

Hamam deyince gözünüzün önüne ne geliyor? Yağ, ter, kir, pis sular ve iğrençlik uyandıran her şey. Demek ki, hayatın her bir parçası, içindeki tüm maddiyat, aynı şekilde pis ve iğrenç.

MARCUS AURELIUS, Roma İmparatoru, *Meditasyonlar*, 121-80

Dünya bir değirmen taşı, hayat da burnunuz.

FRED ALLEN, ABD'li komedyen, 1894-1956

Macbeth hayatın onu hayal kırıklığına uğrattığını anlatıyor:

Gezinen bir gölgedir hayat, gariban bir aktör

Sahnedeki bir ileri, bir geri saatini doldurur,

Ve sonra duyulmaz sesi, bir masal olur,

Gürültücü ve öfkeli bir ahmağın anlattığı,

Ki yoktur hiçbir anlamı.

WILLIAM SHAKESPEARE

Pek çok kişi hayattan belirli ölçüde zevk almayı başarır ama hayat temelde acıdır; sadece çok genç olanlar ve çok aptal olanlar aksini düşünürler.

GEORGE ORWELL, *Fili Öldürmek*, 1950

Doğuştan gelen bir tek yanlış vardır, o da varoluşumuzun temel nedeninin mutlu olmak olduğudur... Bu inançta ısrar ettiğimiz müddetçe ... dünya bize çelişkiler içinde bir yer olarak görünecektir. Çünkü her adımımızda, büyük şeylerde olduğu kadar küçük şeylerde de, dünyanın ve hayatın mutlu bir varoluş için uygun olmadığını bütün açıklığıyla göreceğiz... Bu yüzdendir ki neredeyse tüm yaşlıların yüzlerinde *hayal kırıklığı* dediğimiz ifadeyi okuruz.

ARTHUR SCHOPENHAUER

Paranız yoksa, sorun yiyecektir. Paranız varsa sorun sekstir. Her ikisi de varsa, sorun sağlıktır.

J. P. DONLEAVY, *The Ginger Man*, 1955

Ah! que la vie est quotidienne.
(Ah! Hayat ne kadar sıradan.)

JULES LAFORGUE, Fransız simgeci şair,
1860-87

Hayat nedir? Bir cinnet. Hayat nedir? Bir yanlış, bir gölge, bir kurgu. En iyi şeyin bile değeri çok fazla değil; çünkü bütün hayat bir rüya ve rüya da rüyadan başka bir şey değildir.

PEDRO CALDERÓN DE LA BARCA, İspanyol oyun yazarı, *La Vida es Sueno*, 1636

Hayat çok kısa, pek süfli ve ıstıraplıdır; bu yüzden iyi ki de kısadır.

PİSKOPOS JEREMY TAYLOR,
Kutsanarak Ölmenin Kuralları, 1651

Zaman büyük bir öğretmendir derler. Doğrudur, ama maalesef bütün öğrencilerini öldürür.

HECTOR BERLIOZ, Fransız besteci,
1803-69

Her gün, bütün gün, bünyemizde serbest radikallerin oluşmasına neden olan çok zehirli bir maddeyi içimize çekiyoruz. Bu serbest radikaller kimi zaman DNA'mızı bozuyor ve tümörlerin oluşumuna zemin hazırlıyor. Yaşam süremiz uzadıkça, bu olaylar zincirinin gerçekleşme olasılığı da artıyor; başka bir deyişle ne kadar çok yaşarsak, kansere yakalanma ihtimalimiz o kadar fazla. Yapılan çalışmalar, şimdiden dünyada her üç kişiden birinin kanser riski taşıdığını ortaya koydu. Ne var ki, sonumuzu getirecek olan zehirli maddeden vazgeçmemiz de söz konusu değil, çünkü bu maddenin adı: oksijen.

Günler yetmiyor
Geceler yetmiyor
Çimde iz bile bırakmayan
Tarla faresi gibiyiz.

EZRA POUND, ABD'li şair, 1885-1972

HAYAT...

... kirli bir lokantadaki ucuz bir tabldottur; ayrıca zaman denilen garson, siz daha doymadan önünüzdeki tabağı kaldırır.

THOMAS KETTLE, İrlandalı şair, 1880-1916

... çok cefa çekilen, pek az keyif veren bir insanlık durumudur.

SAMUEL JOHNSON, *Rasselas*, 1759

... uzun bir yorgunluk sürecidir.

SAMUEL BUTLER, 1835-1902

... biri bitmeden öteki gelen felaketlerdir.

ELBERT HUBBARDO, ABD'li yazar ve filozof, 1856-1915

Hayatın birbiri ardına gelen felaketler olduğu görüşü yanlışır – hayat hep aynı felaketin tekrarlanmasıdır.

EDNA ST VINCENT MILLAY, ABD'li şair, 1892-1950

Bütün bunlar, milyonlarca güneşin parlaklığında koşuşturan karıncaların vesvesesinden başka nedir?

LORD ALFRED TENNYSON, 'Enginler'

Bir hekim arkadaşı, Samuel Beckett'a uğrar ve biraz hava alıp neşelenmesini sağlamak için onu Dublin kırlarında dolaşmaya çıkarır. 'Ne güzel bir gün, değil

mi?' der hekim. 'Fena değil,' diye mırıldanır yazar. Arkadaşı 'Böyle bir gün insanın içinin sevinçle dolmasına yetiyor,' diye devam edince Beckett sözünü keser: 'O kadar ileri gitmeyelim.'

DECLAN KIBBERD, 'Murphy ve Samuel Beckett'in Dünyası', *Samuel Beckett 100 Yaşında*, 2006

Demek ki hayattan tek kazancımız, Birkaç güzel sevişme, sonra ölüyoruz.

JOHN WILKES ve THOMAS POTTER, 'Kadınlar Üzerine Bir Deneme', 1755

